

Obavijest o odobrenom odstupanju od propisanih maksimalno dozvoljenih koncentracija parametra u vodi za ljudsku potrošnju

Voda za ljudsku potrošnju mora ispunjavati parametre za provjeru sukladnosti vode, uz mogućnost odobravanja odstupanja od propisanih maksimalno dozvoljenih vrijednosti (M.D.K.) parametara u vodi za ljudsku potrošnju, pa tako i za arsen.

Europska i hrvatska legislativa o vodi za ljudsku potrošnju predviđa da se u slučajevima nemogućnosti postizanja propisanih dopuštenih količina, te ukoliko za to postoji opravdan razlog, mogu odobriti odstupanja od propisanih količina **uz uvjet da se time ne ugrožava zdravlje korisnika.**

Europska komisija je 18. rujna 2019. temeljem zahtjeva RH donijela Odluku kojom se odobrava odstupanje od propisanih vrijednosti za arsen za zone opskrbe Osijek, Čepin, Semeljci i Strošinci na 30 mikrograma na litru do kraja 2020. godine, te do 20 mikrograma na litru za zone opskrbe Semeljci i Strošinci do 1. srpnja 2022. godine. Odstupanje je moguće u maksimalnom trajanju od 9 godina, a ovo je treće trogodišnje razdoblje odstupanja iznad propisane vrijednosti.

Zaključak EK je kako je kratkotrajna daljnja izloženost stanovništva koncentracijama arsena manjim od 30 µg/L prihvatljiva na ograničeno vrijeme bez rizika za zdravlje ljudi.

Isključivo poradi mjera predostrožnosti, osjetljivim skupinama (dojenčad, djeca mlađa od 6 godina, trudnice, dojilje i sve druge osjetljive skupine poput osoba oboljelih od karcinoma), preporuča se korištenje vode za piće i kuhanje u kojoj je sadržaj arsena manji od 10 µg/L, odnosno vode u bocama. Za ostale potrebe poput tuširanja, pranja zuba, sanitarne potrebe i sl., voda se može koristiti i za ove osjetljive skupine potrošača.

Tamo gdje će koncentracija arsena biti veća od propisane, a u skladu s Odlukom EK, vodovodi će osigurati alternativne izvore vode za osjetljive skupine stanovništva, sukladno Odluci Europske komisije, što će biti pod nadzorom nadležnih inspekcija. Zdravstvena ispravnost vode uključujući sadržaj arsena će se pojačano kontrolirati od strane ovlaštenih laboratorija, a javnost će biti pravovremeno informirana o rezultatima.

Prisutnost arsena u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju u Istočnoj Slavoniji i Baranji, (kao i u južnoj Mađarskoj, Vojvodini i zapadnoj Rumunjskoj) nije rezultat onečišćenja uslijed ljudskog djelovanja već se radi o prirodnom porijeklu stijena s kojima voda dolazi u kontakt.

Kako je smanjenje količine arsena izuzetno tehnički i tehnološki zahtjevan proces, uvođenje tehnologije pročišćavanja visoke učinkovitosti na sustavima koji isporučuju velike količine vode, kao što je npr. slučaj grada Osijeka, zahtijeva uvođenje znatnih tehnoloških modifikacija koje iziskuju duže vrijeme i velika financijska sredstva.

Državna tijela i institucije RH zadužene za vodoopskrbu i zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku potrošnju kontinuirano ulažu velike napore za eliminaciju ili smanjenje arsena u vodi do količine od 10 mikrograma na litru (uključivanje vodocrpilišta bez arsena, priključenje na regionalne vodoopskrbne objekte, ugradnja tehnologije za pročišćavanje itd.) s ciljem da se u svim zonama opskrbe obuhvaćenim Odlukom postigne sukladnost za parametar arsen u granicama do 10 µg/l i prije odobrenih rokova.